

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 41.
1940. február 22., csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Arad Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trih. Arad.

Az orosz nyersanyag-probléma

Irla: Parragi György

Nemcsak napjainknak, a most folyó és bizonytalan tájak felé torló háborúnak, de az egész világ történelmének is egyik legnagyobb rejtélye: Szovjetország. Az orosz nagy X az a szinte megfelfedhetetlen ismeretlenje az emberiség most feladott egyenletének, amely miatt senki sem láthatja előre a jelenlegi világmérvés kimenetelét. Mostanában nem annyira a szovjet várható külpolitikai állásfoglalásai, mint inkább nyersanyagforrásai és exportképessége izgatják a világot. Talán még a szovjet belső politikáját sem ítélik meg egymással annyira szélsőségesen ellentétes szemszögből, annyira elgúlgult célzatossággal, propagandisztikus izettel, mint a szovjet nyersanyagexportjának lehetőségeit. Amikor a világérdeklődés középpontját jelentő orosz nyersanyagkérdés vizsgálatába hocsátkozunk, ki kell jelentenünk, hogy adatforrásaink kiválogatásában teljesen mellőztük a propaganda írásokat és csupán olyan megbízható, szakszerű és szigorúan tárgyilagos kutatókat dolgoztuk fel, amelyek hozzáértése és elfogulatlansága minden vitán felül áll. Épp ezért meg is nevezük cikkünk elején forrásainkat. Adatainkat az orosz kérdés egyik legkitünőbb német szovjet-szakértőjének, Artur W. Just-nak „Die Sovietunion” című 1940-ben, tehát a szovjet-német paktum megkötése után megjelent kitünő és tárgyilagos könyvéből, Richard Moeller-nek ugyan csak a moszkvai paktum után megjelent „Von Rurik bis Stalin” című vaskos kötetéből, valamint a szovjetunió nyersanyaggyártásának legkitünőbb amerikai szakértőjének, Bruce C. Hopper, harvardi egyetemi tanárnak legújabb megjelent alapos és terjedelmes tanulmányából, továbbá német, szovjet és népszövegségi statisztikai anyagból, az 1939. márciusi XVIII. kommunista pártkongresszus felszólalásaihoz merítettük.

A 21-175.000 négyzetkilométer területű szovjetbirodalom nyersanyagok tekintetében a világ egyik leggazdagabb és legváltozatosabb része, amely nemcsak belső fogyasztását képes ellátni, de igen nagy feleslegek felett is rendelkezik, különösen abban az esetben, ha a nyersanyagok kiaknázását megszervezik. Azonban már a bevezetésben el kell oszlatnunk azt a legtöbb helyen meggyökerezett téves nézetet, hogy a szovjetunió minden fontos nyersanyagot maga termel és így a világ legtokéletesebb autarchája. Ez nagy tévedés, mert például természetes kaucsukja egyáltalán nincs, összszükségletének pedig csak egy százalékát szállítják a hazai ónbányák.

A szovjetunió legfontosabb nyersanyagai, amelyekben kimeríthetetlennek látszik és amelyekben racionális gazdálkodás és jól megszervezett szállítási eszközök esetén nagy feleslegeket dobhat külföldre: a gabona, takarmány, fa, olaj, mangánérc, kisebb mértékben a vasérc. Ezek, különösen háború idején, a legpriméribb, legfontosabb szerepet játszó nyersanyagok.

Lássuk ezeket sorban:
A gabonatermés évi átlagban 100 millió tonnát tesz ki. 1937-ben 120 millió tonna, 1938-ban 95 millió. A szinte csillagászati szám ellenére a szovjet ezidőszerint exportfelesleggel nem rendelkezik, mert a belső életszintvonal emelkedése érdekében — nem úgy, mint az 1930-as orosz gabona-dumping idején — a termelt mennyiséget elsősorban a belső fogyasztásra szánják. Ugyanakkor a szovjetkormány a gabona egy részét tartálékolja inségerestemre idején (mint amilyen például az 1936. év volt, amikor a szovjetunió nagy részében aszály pusztított), másrészt háborús készleteket is halmoz fel. Mint a német Just írta említett könyvében: „A szovjetállam az utóbbi években szinte teljesen lemondott a gabona ex-

portjáról. A kisebb mennyiségeket ausztráliai buza behozatalával egyenlítették ki, amelyet a Távol-Kelet lakossága részére hoztak be. A szovjet kormány éppúgy, mint a cári Oroszország, sohasem exportált többet 4 millió tonna gabonánál, vagyis az össztermelés 5-6 százalékánál.” Just ezt szemléltetően összehasonlítja az „exportképes Magyarországgal”, melynek az 1939-es rekordesztendőben 1 millió tonna búzafelésege volt, míg a magyar búzatermést 3 millió tonnára becsülték.

Sokan azt hiszik, hogy az orosz gabonatermés nagymértékben fokozható, mert úgy vélik, ott sok az ugaron heverő föld. Ezért csak a parlagot kell mezőgazdasági művelésre alkalmassá tenni és mindjárt ömlik az orosz buza a külföld felé. Ez is nagy tévedés. A hivatalos szovjetstatisztika azt mutatja, hogy Oroszország népessége sokkal nagyobb arányban nő, mint a megművelt mezőgazdasági terület. 1913-ban 105 millió, 1929-ben 118 millió és 1938-ban 136 millió hektár terület áll mezőgazdasági művelés alatt. Ugyan-

kor a gabonával bevetett területek növekedése sokkal lassabb s a vonatkozó évekre 94.4 96. illetve 102.4 millió hektárt tett ki. A legelőterületek előbb említett csökkenése az állattenyésztés céljaira, fokozott mennyiségű takarmányt tesz szürkességé. De ennél is nyomósabb ok a fakarmányexport leállításával mellett a szovjetkörök erőfeszítése az állattenyésztés fejlesztése érdekében. A háborús kommunizmus, az éhségjárványok, a kulakok szabotázsai idején a szovjetunió állatállománya katasztrofális mértékben csökkent. Tei, vaj, hús, luxuscikk volt abban az időben a szovjetunióban. Hogy az állatállomány gyarapodását elősegítsék, 1935. óta a kollektív parasztnak megengedték, hogy a saját használatukra tarthassanak egy tehenet. Amikor ugyan is, a Nova Ekonomiceszkaia Politika korszaka után, mely elősegítette a kulakok magán-kezelését, a kollektívizálását 1929-ben megkezdtek (1935-ig 18.8 millió parasztagot kollektívizáltak és ma már csak a parasztnak 4.3 százaléka az önálló gazda), az állatállományt is felosztották a szovjetben a kollektív gazdaságok között. Ennek az lett az eredménye, hogy az unió állatállománya a felére csökkent (1928-ban, a kollektívizálás előtt 33.5 millió volt a loállomány, 1933-ban, a kollektívizálás dühön-

(Folytatás a 2.ik oldalon)

A felhatalmazási törvény alapján:

Törökország új erődvonalakat épít

Angol tisztek érkeztek Törökországba — Ujabb hadianyag-segítség Finnország számára

London, A Press Associated jelenti: Angol politikai körökben igen nagy érdeklődést keltett a török minisztertanács tegnapi elhatározása, amely a kivételes állapotot léptette életbe. Ez az intézkedés a kormányt mozgósításra és a háború megüzenésére ad felhatalmazást. A török kormánynak ezt a határozott lépését úgy magyarázzák, hogy Törökország bizonyos oldalról fenyegetve érzi magát és erre való tekintettel teszi meg a háborús előkészületeit. Kétszertelen, hogy a török kormány nemcsak azért léptette életbe a kivételes állapotot, hogy Angliával és Franciaországgal szemben vállalt kötelezettségének eleget tegyen, Ankara bizonyos veszély ellen védekezik és ezzel magyarázható a legfelsőbb haditanács összehívása is, amely egy héttel együttmarad.

A tegnap életbe léptetett új nemzetvédelmi törvényt az ország egész lakossága nyugalommal fogadta. A törvény teljes hatalmat ad a kormánynak a mozgósítás elrendelésére, a hadüzenetre és a szövetségesek irányában vállalt

kötelezettségek teljesítésére. Azok a tisztek, akik Drinápolyba érkeztek kizárólag tüzer- és utásztisztek, akik az egyiptomi és palesztinai angol vezérkar megbízásából érkeztek azzal a feladattal, hogy a Drinápolytól Kirkilisszigetig húzó török erődtörvény-övezet modernizálják.

Törökország háborúba való belépésének lehetőségéről cikket írt Husseyn Diahid a Jeni Sahah című lapban és megállapítja, hogy ezidő-ig semmi ok és megállapítás, amely az elhatározást végrehajtani és ezt az örültséget a nemzet lelkismerete nem is engedné meg. A török hadsereg félelmes értékű, annál is inkább, mert két szárnyán a nyugati demokrata hatalmak hadseregei állnak. A Törökország által aláírt egyezményekben semmi olyan nincs, ami Szovjetország ellen szólna. Ha azonban Németország támadó szándékot nyilvánítana a Balkán-ellen, úgy Törökország automatikusan a szövetségesek táborába állna. (Rador.)

Verbefuadt ejtőernyős orosz kísérletek

Helsinki. (Rador.) A Havas-iroda jelentése szerint a szovjet főparancsnokság újabb kísérleteket tett arra, hogy Finnországot ejtőernyős különítményekkel áraszsa el. A Ladoga-tó egyik félszigetén egy kitünően kiképzett ejtőernyős különítmény leszállási kísérletet hajtott végre, de a finnek ezeket megsemmisítették. Mások Helsinki környékén igyekeztek leszállni, de legnagyobb részüket go-lyókkal lyuggatták keresztül s az életbenmaradtakat foglyul ejtették.

Helsinki. (Rador.) A kareliai félszigeten a finn hadsereg újabb és az eddigiekénél is nagyobb győzelmet aratott. A joroszlavi 18-ik hadosztályt a finn hadsereg teljesen megsemmisítette. De súlyos veszteségeket okozott a finn hadsereg az 54-ik és 186-ik hadosztályoknak is. A finn csapatok a legnagyobb erővel folytatják a győzelem kiaknázását és az elfoglalt területek megtisztítását. A kareliai félszigeten aratott győzelem lehetővé teszi a Mannerheim-vonal megkerülését.

Német tankhajók norvég zászlók alatt

Newyork. (Rador.) A Németország érdekében tett norvég könnyítések egyik példája, hogy a Skandinavia nevű Németországban ké-

Lindbergh óvja Amerikát a háboruba lépéstől!

Newyork. (Rador.) Lindbergh ezredes nyilatkozatot tett és rosszaló véleményét fejezte ki az európai háború további folytatása miatt, mert az a civilizáció katasztrófáját vonhatja maga után. A világhírű repülő felhívást intézett az Egyesült-Államokhoz, hogy tartsa távol magát a konfliktustól, hogy a háború utáni építő munkához hozzájárulhasson.

A norvég külügyminiszter Chamberlain beszédéről

Oslo. Koht norvég külügyminiszter a norvég távirati irodának Chamberlain miniszterelnök keddi nyilatkozatáról kijelentette, hogy elméletben a norvég és az angol kormány teljes egyetértésével történhetik a hadihajóknak norvég felségvizeken való áthaladása.

(Az angol kormány az elmúlt év nyarán a leghatározottabban hangsúlyozta, hogy a hadihajók jogosultak arra, hogy norvég vizeken hajózhassanak még pedig, amíg csak akarnak, tekintet nélkül a 24 órás korlátozásra. Az angol kormány még hozzáfűzte akkor, hogy ez az előírás minden más országra is érvényes. Ezek szerint a norvég hatóságoknak nem volt joguk arra, hogy az ilyen idegen hadihajókat átkutathassanak. De különben is vitatható, hogy az Altmark-ot segédhajónak, vagy hadihajónak kell-e tekinteni. Az angol kormányval történt megállapodás vonatkozik az Altmark esetére is, amelyet ugyanazok a jogok illetik mind az angol hadihajókat. Hangoztatta még a külügyminiszter, hogy a norvég kormány mindig azon fáradozik, hogy a nemzetközi jog előírásainak megfelelően járjon el.)

A német légitrajok tevékenysége

Berlin. A német hivatalos jelentés közli, hogy nyugaton nem történt semmi különös esemény. A légi felderítő repülések során nem voltak harcok. A német légitraj angliai és skóciai felderítő útja során bombavetésekkel elsüllyesztett két angol aknarakó hajót és egy felfegyverzett angol kereskedelmi hajót olyan súlyos sérülések érték, hogy valószínűleg az is elsüllyedt. Éjfél után több ellenséges repülőgép hollandi felségterület megsértésével berepült a német öbölbe. Egy hosszabb tengeri útról visszatért német tengeralattjáró parancsnoka jelentette, hogy 27.000 tonna hajóteret süllyesztett el.

Kommunista puccs készült Norvegiában?

Róma. A Popolo di Roma tudósítója jelenti, hogy a norvég hatóságok messze széttagozó kommunista összeesküvést fedeztek fel. Az Altavanger norvég határvárosban egy Graus nevű kommunistavezér szervezte meg az összeesküvést, amit a hatóságok az utolsó pillanatban lepleztek le. Házkutatások során megtalálták azt a kiáltványt, amit a petsamoi orosz hadsereg vezéréhez intéztek és amelyben segítséget kérnek, hogy a norvég parasztokat és munkásságot szabadítsák fel az elnyomó kapitalista uralom alól. A kiáltványban Molotovot kérték fel, hogy a norvég kommunista köztársaság külügyi népbiztosi állását vállalja el. Graus és társainak sorsáról semmi biztosat nem tudnak. Hírek vannak arról, hogy orosz területre szöktek, más hírek viszont arról számolnak be, hogy a határ közelében bujkálnak.

Franciaország a kommunizmus ellen

Páris. (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda a következőkben foglalja össze a francia belpolitikai élet eseményeit:

1. A francia képviselőház 60 kommunista képviselő mandátumát megsemmisítette.
2. Lebrun köztársasági elnök elnökletével csütörtökön államtanács lesz az Elvsée-palotában.

szült petroleum tankhajó norvég zászló alatt átkelt az Atlanti-óceánon, félrevezetve a blokádot ellenőrző angol hatóságokat.

3. Fould képviselő javaslatát szétosztották a képviselők között. Fould javasolja a hősiessen küzdő finn nemzet sürgős megsegítését.

A francia képviselőház egyhanguan 492 szavazattal semmisítette meg annak a 50 kommunista képviselőnek a mandátumát, akik nem voltak hajlandók a német-szovjet egvez-

Olasz gazdasági bizottság érkezik Bucarestbe

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség jelent: Olasz kereskedelmi delegáció indul néhány napon belül Bucarestbe, hogy tárgyalásokat folytasson az olasz-román kereskedelmi összeköttetés kimélyítésére.

Djuvara és Benteiu volt miniszterek érdekes vitája az Ausschnitt-per tárgyalásán

A törvényhatározata értelmében a Resita emelhet magánvádat Ausschnitt ellen

Több külföldi tanu kihallgatását rendelték el

Bucurestiből jelentik: Az Ausschnitt-per tárgyalásának harmadik napján délután elsősorban Vasilescu Natara védőügyvéd pergátló kifogása ügyében hozott ítéletet a törvényszék és elutasította a védelem kifogását azzal, hogy a Resita-társaság jogosított magánváddal való szereplésre.

Ezután Vasile Melinte védőügyvédnek adták át a szót, aki a másik pergátló kifogást jelentette be. Ausschnitt védője — a közvagyon védelmére vonatkozó törvény alkalmazási kérdésének tárgyalása előtt ugyan csak pergátló kifogás alapján tiltakozik az ellen, hogy az ügyészség által az előző ülésen részletezett közvagyon megsértése miatti vádat kiterjesszék. Hivatkozott a törvény 294-ik szakaszára és hangsúlyozta, hogy az ügyész a tárgyalások során csakis beigazolt vádakkal kapcsolatosan eszközölhet kihallgatást, az eljárás az ügyészség és a vizsgálóbíró lefolytatja, a jegyzőkönyveket a tárgyalásra előkészítették és a vádirat elkészült. A védő szerint az ügyész a vádirat alapján intézhet kérdéseket és csakis a vádiratban foglalt ügyekkel kapcsolatban.

Melinte ügyvéd ezután a másik kifogást terjesztette elő, mely szerint ha a közvagyonra vonatkozó paragrafusok alapján akariák felelősségre vonni a vádlottat, akkor sürgősen meg kell állapítani, hogy ténylegesen megkárosította-e az államot, mert ezen az alapon csak akkor vonható felelősségre, ha az állam érdekeit megsértette volna.

Ezután Bănescu ügyész emelkedett szólásra, hogy válaszoljon a védő által emelt kifogásokra. Az első kifogással kapcsolatban hangsúlyozza, hogy az ügyész ségnek jogában áll a kihallgatást egy büntetőper tárgyalásán kiterjeszteni. Ami a második kérdésről illeti, az ügyész leszögezte, hogy abban a pillanatban, amikor az államnak elsőbbségi joga van a devizákra, akkor a törvény szabályzatai ellen vétők közvagyon elleni kihatást követnek el. Felszólalása végén a kifogások elutasítását kérte a törvényszéktől.

Valentin Georgescu a Banca Nationala részéről fenntartja azt, hogy a közvagyonra vonatkozó törvényparagrafusok alapján kell letartóztatni az ügyet, mert ezt alkalmazzák minden egyes devizakihatás esetében. A Banca Nationala megbízottja is kérte a védőügyvéd kifogásainak elutasítását.

C. Simionescu védőügyvéd válaszolt a Banca Nationala megbízottja felszólalására, majd M. Djuvara tanár, volt igazságügyminiszter szólt fel:

— A közvagyonról szóló törvény — szerencsétlenségére — engem nevezhet szülőapjának, mert én szerkesztettem, amikor igazságügyminiszter voltam és a mai ellenfelem, Benteiu ur, volt miniszterfarsam.

Benteiu ur közbeszólt:

— En csak a szülés szerepét töltöttem be, az apa — Ön!

Djuvara: — Mondom, boldogtalan szülőtyva, miután úgy hoztam a világra a jelenlevő „szülész” segítségével, ahogyan kellett, de amikor megnőtt, torzá változott. A kezdeti gondolat elformátlanodott.

A továbbiakban elmondotta Djuvara, hogy védtelenül sajnálja, de nem alkalmazták a törvénnyel kapcsolatosan az ő eredeti elképzeléseit. Itt az elnök félbeszakítja a szónok beszédét és kijelentette, hogy majd a törvényszék megokolja, milyen alapon utasította el a kifogást.

Este 2-3 szem
Artin

ményt visszautasítani. Néhány kommunista képviselő bejelentette, hogy megszakította az összeköttetést Moszkvával, de ezeket a bejelentéseket elkésettnek ítélték ki.

A Hivatalos lap mai száma közli, hogy Thorez volt francia kommunista vezért megfosztották francia állampolgárságától.

— Amikor a Banca Nationala devizát ad el, megfizeteti, amikor devizát vásárol, megfizeti. Tehát ha valaki nem adja át az államnak, ezzel nem követ el közvagyon elleni vétséget. Ezek a devizák a Banca Nationala tulajdonát képezik, a pénzintézet átadhatja — ha erre szükség van — de azok semmiesetre sem képezik az állam tulajdonát.

Benteiu volt miniszter válaszol az elhangzott beszédre:

— Nem követem Djuvara ur védőbeszédének utját, melyben megtagadta gyermekét, mondván, hogy egy apa megfelelő termettel, mint például ő, életet adott egy törpe gyermeknek, mert azt kellene választanom, hogy ő inkább egy olyan atya, aki eltaszítja magától a gyermekét. Ki kell mutatnom, hogy a legfelsőbb Semmitőség két ízben is hozott olyan határozatot, mellyel a közvagyon elleni vétség törvény-cikkelyeit devizaperekre alkalmazta.

A tegnap délutáni tárgyaláson mindenekelőtt mindkét pergátló kifogást elutasította a törvényszék, majd a polgári magánvád képviselőjének adott szót az elnök, hogy kérdéseket intézzen a vádlotthoz. A Resita-társaság megbízottja, Hurmuz Aznavorian ügyvéd azt kérdezte Ausschnittől, hogy

milyen módon került a Resita-cégnak a Kredit-ausstalttal szemben fennálló tartozása a Steg, majd a Capi-Monaco társaságok kezébe.

A vádlott elmondotta, hogy a Kreditanstalt összeomlása után a Steg vette át ezt a követelést, amely francia frankban, holland forintban és dollárban volt. A követelés ezután 35 millió frankra alakult át. 1934-ben pedig a Capi-cég vette át, mint az osztrák Steg-vállalat megbízottja.

Aznavorian: Ki hatalmazta fel a vádlottat, hogy jelzálogbiztosítéket adjon a Steg részére jelzálogmentes tartozásra és ezzel szemben milyen előnyt biztosított a Resita-társaságnak?

Ausschnitt: A többiekkel egyetértően adtam meg a jelzálogbiztosítéket, hogy a rövidlejáratú, háromhavonkénti fizetéssel járó tartozást, kényelmesebb, hosszulejáratú törlesztésre változtassuk.

Aznavorian: 1934-ben közvetlen jelzálogbiztosítéket kapott a Capi-cég, mi történt a Stegvel szembeni biztosítékkal?

Ausschnitt: Törőve lett, nem létezett tehát két jelzálogbiztosíték.

A per menetében néhány jelentéktelenebb tanukihallgatás következett, majd a védőügyvédek kérték a kijelentések igazolását. Miután a vád képviselőinek sem volt kifogása ellene, elhatározták, hogy a per aktáiban szereplő fontos iratokat lefényképezik. — anélkül, hogy bármelyik iratot a törvényszék épületéből elvinnék a fényképezéshez — és a kópiákat a felek rendelkezésére bocsátják.

Ezután újabb külföldi és belföldi tanuk kihallgatását elrendelve, a tárgyalás menetét felfüggesztették.

URANIA Telefon: 1232.

A francia filmművészet igazgyöngye
— örök élménye marad mindenkinek!

A felejtethetlen asszony

(„PARADIS PERDU“)

Egy csodálatos szerelem története a háború és az élet ezernyi megpróbáltatásaiban.

FERNAND GRAVEY, Micheline Presle.
3-kor matiné, 5, 7, 15, 9, 15. Háborús híradó.

Perlodont

FEHÉRITI A FOGAKAT ÉS ILLATOSITJA A SZÁJAT

Teofil Sidorovici strajer-főparancsnok ünneplése Orvietóban

Róma. (Rador.) Tegnap délelőtt fél 9 órakor 10 gépkocsiból álló autókülönítménnyel Sidorovici országfőparancsnok Orvietóba utazott. Viterbon és Monte Fiasconén áthaladva a lakosság rokonszenvének adta kifejezését, amennyiben ezt kiáltották: „Éljenek a román vendégek!” Az autókülönítmény negyed 11 órakor érkezett Orvietóba. Megálltak a fiatalnők parancsnok kiképző akadémiájának épülete előtt, ahol a helyi hatóságok Antonitti Moretti polgármester, Carelli, a helyi fasiszta szervezet titkára és még számosan várták Sidorovicit. Nagyszerű programot állítottak össze az országfőparancsnok tiszteletére.

Az akadémiában a parancsnoknők „Éljen Románia! Éljen II. Carol király! Éljen az olasz-román barátság! Éljenek az országőrök!” kiáltásokkal fogadták a román vendégeket. A sportpályán különböző gyakorlatokat mutattak be, majd pedig az akadémia tagjai az orvietói színházban előadást tartottak, amelyen balett is volt és bemutatták a környék népviseletét. Ebéd alatt olasz és román énekeket daloltak és a szavalókórusok állandóan kiáltották: Románia. Este tért vissza a küldöttség Rómába és 9 órakor bankett volt, amelyet Pavolini kultuszminiszter adott az Ambassador szálljában.

Vasuti szerencsétlenség Vintul de Jos közelében

Ketten meghaltak, négyen megsebesültek

Bucuresti. Vintul de Jos és Sibot állomások között egy 25 vagonból álló vonat kisiklott. Ketten meghaltak, négyen megsebesültek. A szerencsétlenséget a személyzet hanyagsága okozta.

A súlyos kimenetelű vasuti szerencsétlenséget gondatlanság idézte elő. A két állomás közötti pályaszakaszon ugyanis az egyik sinderabot át kellett cserélni. A munkát vezető csatlós azonban — az eddigi megállapítás szerint — elmulasztotta értesíteni a forgalmi központi irodát, hogy a pályatestet javítják és ezért az ügyeletes forgalmi tiszt a közeledő tehervonatot ráengedte arra a sínparra, amely meg volt bontva. Ennek következtében a szerelvény kisiklott. A hatósági vizsgálat folyamatban van és a bűnösök ellen szigorú eljárást indítanak. A szerencsétlenség következtében a pályatest annyira megrongálódott, hogy a közlekedést csak átszállással lehetett lebonyolítani. Ezért azok a vonatok, amelyek ezen az útszakaszon haladtak át, több órás késéssel folytathatták csak útjukat.

Kisiklott Focsani mellett is egy tehervonat

Focsani. Az 5007 számú személyvonat, amely Ploestiből Adjud felé haladt, Focsani állomás közelében kisiklott. A szerelvény minden kocsija kiugrott a sínekről és a töltés mellé zuhant. A vonat szerencsére nem haladt teljes sebességgel, így a vasuti szerencsétlenség arányilag nem követelt nagy áldozatot: négy utas súlyosan megsérült és öt vasuti kocsi szétört. A megrongálódott vasutvonalat két óra múlva kijavították, úgyhogy a forgalom ismét megindulhatott. A vizsgálat megindult, hogy megállapítsák kit terhel a vasuti szerencsétlenségért a felelősség. A kárt még nem állapították, illetőleg nem becsülték még fel.

A hófúvások miatt aradi vonatkozásban is több vonatjáratot felfüggesztettek

A legutóbbi hófúvások miatt szinte egész Közép-Európa területén csak a legnagyobb nehézséggel sikerül a vasuti közlekedést fenntartani. A romániai és magyarországi vonatközlekedésben is nagy késéssel futnak be állomáshelyeikre a szerelvények és sok vonalon kénytelenek voltak a forgalmat teljesen beszüntetni. Így az Oradea—Episcopia—Budapest útvonalon a vonatjáratokat ideiglenesen beszüntették.

Aradra a szerdai nap folyamán a délután 6 órakor Bucurestiből érkező gyorsvonat csak 30 perc késéssel futott be és ekkor folytatta útját Budapest felé.

A Budapestről Bucuresti felé haladó gyorsvonat is 65 perces késéssel érkezett meg Aradra. Ennek ugyanis délnél 1 óra 10 perckor kellett volna beérkeznie az aradi állomásra, ehelyett csak 2 óra 10 perckor jött meg.

A belföldi vonalakon aradi vonatkozásban azonban késések nem voltak. A hófúvások miatt az államvasutak igazgatósága a keddi nap folyamán beszüntette az 1314-es számú Bucuresti—Timisoara között közlekedő Rapidot és az ugyancsak e vonalon közlekedő 1021. és 1023. számú személyvonatokat.

Február 21-től, keddtől kezdve több személyvonatpárt vontak ki a forgalomból Oradea—Arad—Timisoara és Arad—Teius között. Arad és Teius között két személyvonatot vontak ki a forgalomból. Az egyik, amely 20.10 órakor indult Aradról

Teiusra, míg a másik forgalomból kivonnt szerelvény Teiusról este 20.05 órakor érkezett Aradra.

A Timisoara—Arad—Oradea vonatkozásban kivonták a forgalomból az egyik (3203-as) személyvonatot, amely 9.40 órakor érkezett Timisoaráról és 9.53 órakor indult Oradeára. Megszüntették egy másik (3206-os) személyvonat közlekedését is, amely 17.48 órakor érkezett Oradea felől és 18.06 órakor indult Aradról Timisoara felé.

Részben megszüntették a 3205-ös személyvonat közlekedését is. Ez a szerelvény, amely eddig Oradea—Arad—Timisoara között bonyolította le a forgalmat, február 21-től kezdve csak Arad—Oradea között jár, míg Arad és Timisoara között beszüntette a forgalmat. Ez a szerelvény a mai naptól kezdve csakis Arad—Oradea között közlekedik és 16.11 órakor indul Oradea felé. Hasonlóképpen módosították a 3208-as számú szerelvény közlekedését is. Ez a vonat, amely Oradeáról 21.18 órakor érkezett, ezentúl nem folytatja útját Timisoarara.

CORSO. — TEL.: 20-65.

Első rész

3, 5, 7.15, 9.15

2 órai izgalmas szórakozás a

„Három légionista kalandjai”

A gyarmatok idegenlégióiban a Gungadin-nál is szenzációsabb.
John Wayne, a lovasok királya, Noah Beery és Ruth Hall

Híradó.

IOV—CFR-könyvecskék láttamozásának sorrendje Aradon és a megyében

A megyei közegészségügyi szolgálat közli az aradmegyei jegyzőkkel, hogy az I. V. O. tagok CFR könyvecskéinek láttamozása a következő időpontokban történik:

1940. február 27: Aradúj-Nou jegyzőség Crucei, Curpici, Dorobanti, Engejsbrunn, Glogova, Guttenbrunn, Livada és Mandrutoc községeiben. Február 28: A muresi jegyzőség Sanleani, Sannicoaul-mic, Sagul, Schöndorf, Traunau, Wiesenhaid Zadarlac és Sambateni községeiben. Március 1: Az adeai jegyzőség Chisineu-Cris, Cirtes, Graniceri, Iermața-Neagra, Misca, Nadab, Pitul és Sepreus községeiben. Március 2: A sicjaul jegyzőség Sațu-Nou, Sințea-Mare, Socodor, Tipa, Vanațori, Varsand és Zerind községeiben. Március 9: Hajmagiu járás községeiben. Március 10: Az apaței jegyzőség Berechiu, Boesig, Cermei, Chereș és Gurba községeiben. Március 12: Az ineu jegyzőség Mocrea, Regeje Carol, Sicula, Somerches és Moroda községeiben. Március 14: Az irășosuli jegyzőség, Nadlac, Pecica, Pereguț-Mare és Pereguț-Mic községeiben. Március 15: A rovinei jegyzőség Seitin, Semlac, Turnu és Varias községeiben. Március 19: Az aradvárosi pártfogoltak. Március 21: A barzavai jegyzőség Capruța, Conop, Paulis. Március 22: A minisi jegyzőség Radna, Savarsin, Varadia de Mures, Soimos és Ițeu községeiben. Március 26: Az aradvárosi pártfogoltak és a țarnavai járás községei. Március 27: A comlăuși jegyzőség Caporal Alexa, Macea, Ojar, Santana, Sințea-Mica, Sanmarțin, Simandul de jos, Simandul de sus, Zarand és Zimandul-Nou községeiben. Március 28: Az agrisi jegyzőség Covasinti, Cúvin, Galsa, Musca, Maderat, Panațul-Nou, Pancoța, Sejeus és Slria községeiben. Március 29: Az almási jegyzőség Barsa, Buțeni, Chisindia, Dieci, Crocna, Dezna, Prajești és Sebis községeiben.

A könyvecskék elküldésekor minden jegyzőség be kell, hogy nyújtson két példányban egy olyan táblázatot, amellyel bebizonyítja, hogy a tagok eddigi helyzete nem változott meg.

Miután a könyvecskék beküldése felelősséggel kockázattal jár, megbizottaknak, vagy éppen I. O. V. kiküldötteknek kell azokat Aradra hozni, a fentebb már meghatározott napokon.

Utólagos láttamozás nem lesz, tehát, aki a meghatározott napokon nem jelenkezik, többé nem láttamozhatja könyvét 1940—41-ben.

SZÍNHÁZ

A jövő hét újdonsága:

Herczeg Ferenc „Újolsó tánc”-a

A szokástól eltérően ezúttal keddi napon rendezi meg szokásos heti bemutató előadását a Kamara Színház, február 27-én a magyar írók fejedelmének, Herczeg Ferencnek legújabb remekművét, az „Újolsó tánc”-ot hozzá színtre a Kamara Színház együttese. A darab főszerepében Erényi Böske fogja csillogtatni kivételes színjátszó tehetségét, mert kejtős szerepet játszik: anyát és leányát egy személyben. A valóban nem mindennapi művészetet igénylő alakítás a kitűnő művésznő pályafutásának egyik legragyogóbb állomása lesz.

A színház igazgatósága módot kíván adni azoknak is, akik a jelenlegi jegyárakat nem tudják megfizetni és ezért elhárította, hogy az olcsóbb jegyek árát leszállítsák. Az eddigi 50 letes jegyet 40 leire, míg a 40 letes jegyeket vasárnaptól kezdve 25 leire árusítja a színház pénztára. A jövőbeni helyárak tehát a következők: 25—40—60—100 lej.

A KAMARA SZÍNHÁZ MŰSORA:

VASARNAP 3 ÓRAKOR: „Klotild néni”, Vlaszary Gábor hatalmas sikerű vígjátéka. 20—30—40—50 letes helyárakkal.

VASARNAP 6 ÓRAKOR: „Isten veled, szarlem”, (hátdszor), új leszállított. 25—40—60—100 letes helyárakkal.

VASARNAP 9 ÓRAKOR: „Isten veled, szarlem”, (hetedszer), új helyárakkal.

Tatarescu kormányelnök nyilatkozata az izgatók elleni szigorú rendszabályokról

Bucuresti. A titkos közleményekre vonatkozó rendelettervénv életbeléptetése alkalmával Tatarescu királyi tanácsos, miniszterelnök a következő nyilatkozatot adta a sajtónak:

— Három hónapi kormányzásom alatt valamennyi érzés és gondolkodás együttműködésének megnyilatkozását tapasztalhattam. Az a lelkesedés, amellyel a fegyvergyakorlatra behívtak a hatóságok felszólítására feleltek, az a megértés és ellenállás, amelyet minden társadalmi réteg a végzetesen rendellenes gazdasági helyzet alatt előidézett nehézségek ellen kifejt, az az áldozatos szellem, amely a műhelyekben és a legszerényebb hajlékokban megnyilvánul és ahol a hadsereg részére munkálkodnak, a hadfelszerelési bön aláíróinak hazafiassága, a rend, nyugalom és férfiaság, ami az országban uralkodik,

mind-mind annak az egységnek látható jele, amely a korona és a kormány köré tömörül. A jelenlegi kormány olyan nehézségekkel áll szemben, amelyeket az előző kormányok egyike sem ismert.

Neki kell végrehajtania a katonai védelem tökéletesítését, meg kell szilárdítania az ország nemzetközi helyzetét, szembe kell néznie azokkal a gazdasági nehézségekkel, amelyek az egész országra ráneheztednek. Ezeknek a nehéz feladatoknak teljesítésére — amelyek közül egyesek történelmi maradványok — a kormány arra kérte a lakosságot, hogy legyen segítségünkre és ne támasszon nehézségeket, erősítsen bennünket és ne akadályozzon hivatásunk teljesítésében.

— Az egész ország lelkesedéssel felelt erre a felhívásra, mégis

egy kis csoport makacskodik és szabotálni akarta úgy a kormány mint az or-

szág egész lakossága által helyeselt szentséget.

Igyekeztek kitartani régi romboló felfogásuk és tagadó szellemük mellett. A gyűlölet eme képviselőinek szenvedélve semmit sem kímél. Ezek arra merészkednek, hogy a nagy dolgokból izgatási és széthúzási eszközöket csináljanak. Sőt a régi homályos kampány azzal a céllal, hogy a kormányt nehézségeket okozzon, az ország külpolitikáját is kifogásolta. Azt a politikát, amelyet oly sokszor és pontos körvonalozásban meghatároztuk és amelynek állandó célja a függetlenségünk és határaink sérthetlenségének megvédése.

Ezt a politikát személyi aspirációk terére helyezték.

elítélendő értelmezéssel pedig fegyverként igyekeztek felhasználni egy olyan kampány szolgálatában, amely tájékozatlanságot és zavart szült volna. Ezt a kezdeményezést még csirájában el kell fojtani.

Az a kormány, amelynek élén állok, nem fogja ezt tűrni és a legnagyobb eréllyel töri le, bárkik is legyenek annak szerzői.

A törvényes ellenhatás eszközeinek gvarapítása céljából, amelyeket a hatóságok rendelkezésére bocsátanak, jött létre a titkos közleményekre vonatkozó törvényrendelet.

Amerika nem szállít petroleumot Oroszországba

Newyorkból jelentik: Hull külügyminiszter egy képviselő kérdésére írásban válaszolt a Szovjetbe történő kőolajszállításról. A válaszból kiderült, hogy a két hordó benzinen kívül, amelyet az Egyesült-Államokból kísérleti célokra szállítottak el, 1939. utolsó hónapjaiban és 1940. januárjában az Egyesült-Államokból, nem szállítottak repülőgépek üzemanyagának alkalmas kőolajat a Szovjetbe. Rámutatott a külügyi-

miniszter arra, hogy nincsen olyan törvény, amely megtiltana az olajszállítást a Szovjetnek, vagy bármely más államnak. Emlékeztetett azonban arra, hogy az Egyesült-Államok kormánya a múlt év végén felszólította a vállalatokat, hogy ne szállítsanak azoknak az államoknak petroleumot, amelyek a háború során polgári lakosságot is támadnak.

Ismét a régi összegben fizetik a csökkentett nyugdíjakat a kisebbségi miniszter intézkedésére

A csütörtöki nap folyamán jelentkezzenek nyugdíjkönyveikkel az aradi pénzügyigazgatóságon az érdekeltek nyugdíjasok

Nagyfontosságú rendelet érkezett szerda délután az aradi pénzügyigazgatóságra, azon kisebbségi nyugdíjasok helyzetének megjavítása érdekében, akiknek nyugdíjárándóságait a központi nyugdíjpénztár a közelmúltban lényegesen csökkentette.

Annakidején az Aradi Közlöny is részletesen beszámolt a nyugdíjpénztár fentemlített rendeletéről, amely tetemes összeggel leszállította azoknak a nyugdíjogosultaknak illetményeit, akiknek járandóságát még a magyar nyugdíjtörvénynek alapján állapították meg. A rendelkezést azzal indokolták, hogy a magyar nyugdíjtörvény nagyobb nyugdíjat állapított meg, mint a román nyugdíjtörvény és így a régi nyugdíjasok sokkal nagyobb illetményt élveznek, mint a már román törvény alapján nyugdíjazottak.

Ez a rendelkezés többnyire olyan embereket érintett, akiknek illetményeik amúgy sem tetten ki nagyobb összeget és csak épen a szűk keretben való megélhetést biztosította. Ezek a nyugdíjasok sérelmük orvoslása végett a Romániai Magyar Népközösséghez fordultak és Soós István dr. képviselő útján emlékiratot iuttattak a Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszterhez. A nyugdíjasok, illetve a Magyar Népközösség közbenjárásának meg volt az eredménye.

Ma reggel az aradi pénzügyigazgatóságra megérkezett a nyugdíjpénztár 89.573—1940. sz. rendelete, amely a pénzügyminiszter közbenjárására közli, hogy mindazok a nyugdíjasok, akiknek illetményeit nemrégiben lecsökkentették, visszakapják eredeti jogaikat, a jövőben régi járandóságaikra tarthatnak igényt és a februári nyugdíjikat már az új rendelkezés alapján számolják. Azok a nyugdíjasok, akiknek esetében az elmúlt hónapokban csökkentett nyugdíjat fizettek ki, a különbözetet szintén megkapják.

Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja az összes érdekelte nyugdíjasokat, hogy a csütörtöki nap folyamán feltétlenül jelentkezzenek a pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályánál nyugdíjkönyveikkel. Ennek a jelentkezésnek az a célja, hogy a pénzügyigazgatóság a nyugdíjkönyvekbe az új rendelkezés értelmében a régi, tehát a magasabb nyugdíjösszeget vezesse be.

FORUM filmszínház. Telefon: 2010.

A földalatti tront

Brigitte Horney és Neil Hamilton-al. Uj román híradó a legújabb eseményekkel.

Bánffy Miklós gróf tárgyalásai Bucurestiben

Bánffy Miklós gróf

Bánffy Miklós gróf, a Magyar Népközösség elnöke, Mikó Imre dr. bucurestii főtitkár kíséretében kedden és szerdán Bucurestiben több látogatást tett a kormány tagjainál. A munkaügyi miniszteriumban Mihail Ralea miniszternél a satumarei magyar iparos Otthon székének visszaadásáról hallgatta meg a miniszter véleményét, amely kilátásba helyezte a magyar iparosság ez értékes tulajdonának visszaadását, majd Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszternél tett látogatást a magyarság vezére, s itt részletesen megbeszéltek a rendezésre váró kérdések körülményeit. Szerdán este Bánffy Miklós gróf visszautazott Clujra.

Módosítják az új kereskedelmi törvényt és váltótörvényt

Az új kereskedelmi törvény életbeléptetését már több ízben elhalasztották. Legutóbb arról volt szó, hogy ez a törvény az új polgári törvénykönyvvel együtt 1940. március 1-jén lép életbe. Ma már bizonyosra vehető, hogy mindkét törvény gyakorlati alkalmazására csak később kerül sor, kivéve a kereskedelmi törvénynek a részvénytársaságokra vonatkozó egyes részeit, amelyeket külön törvénnyel még az elmúlt évben életbe léptettek.

A Román Bankok Szövetségének nemrégiben tartott közgyűlésén az igazgatótanács jelentése többek között arról számolt be, hogy a szövetség is résztvett az új kereskedelmi törvény módosításának előkészítésében. Előterjesztette véleményét egyébként a szövetség a váltó- és csekk-törvény tervezett módosításával kapcsolatban is. Ennek a módosításnak az a célja, hogy a váltótörvényt szervesen be lehessen illeszteni az új kereskedelmi törvénybe.

Ezek szerint tehát a kereskedelmi törvénykönyv még alapos átdolgozáson fog keresztül menni, amíg gyakorlati alkalmazása kezdetét veszi, az átdolgozás során pedig a váltótörvényt is beolvasztják a kereskedelmi törvénybe.

Byrd tábornok Valparaisoba érkezett

Valparaiso. Byrd tábornok, aki "Észak Csillaga" nevű különlegesen felszerelt hajójával sarkkutató uton volt, hajójával Valparaisoba érkezett. A déli sark kutatóihoz csatlakozik itt Robert Palmer hondurasi volt miniszter, William Puffen neves pilóta, ezenkívül néhány argentinai és chilei tiszt. A kikötőben két Curtiss Condor motort és 600 tonna élelmiszert rakároznak a hajóra, amely rövidesen megkezdí ismét kutató utját.

A népviselet a kisebbségi egyesületek táncmulatságán

Cluj. A Magyar Népközösség nemrégiben a kisebbségi miniszter tudomására hozta, hogy a hatóságok egy táncmulatságot csak azzal a feltétellel engedélyeznek, hogy ha a résztvevők nem népviseletben jelennek meg. A beadványra a kisebbségi miniszterium 0250—940. szám alatt a következő választ adta:

— „Elnök Ur! 138—940. szám alatt iktatott kérésre válaszképpen a következőket közöljük: A nemzetvédelmi miniszterium tudomásunkra hozta, hogy rendeletet adott ki, hogy a jövőben, amikor különféle kisebbségi egyesületeknek helviségeiben tartandó bálókra, mulatságokra stb. engedélyeket adnak ki, ne ellenek megszorításokkal a nemzeti ruhák viselése tekintetében.”

Ma szenzációs kettős műsor:

A sivalag réme

Gene Autry-vel, a vadnyugat hőisével. 5, 7, 15, 9.30. 3-kor matiné ócsó helyárrakkal.

Cassa de Păstrare a Județului Arad - Aradmegyei Takarékpénztár

Vagyon Mérlegszámla 1939. december 31-én Teher

Pénztár				Részvénytőke	13,500.000	
Készpénzkészlet	6,984.061			Tartalékalapok		
Rendelkezésünkre álló tőkék a Banca Natională-nál és a Postacsekpenziárnál	7,716.153			Törvényes tartalék	420.000	
Lejárt szelvények	23.620	14,724.034		Alapszabályszerű tartalék	6,517.744	8,137.744
Más pénzügyintézeteknél rendelkezésünkre álló tőkék				Lejátszott tartalék		
Belföldön	1,443.229			Ingatlanok számára		8,019.580
Külföldön	1,702.750	3,145.979		Kétes követelések be nem haitott kamatai		167.597
ÖSSZES DISZPONIBILITÁS Lei 17,869.996				Értékpapírtárcánál és devizánál nem realizált árfolyamkülönbségek		470.834
Értékpapírkészlet (a tárcában)				Tisztviselői nyugdíjalap (kizárólag az intézet dotációjából létesítve)	5,979.812	
Belföldi címletek				Tisztviselői segélyalap	376.860	6,856.272
Fix kamatozásúak:				ÖSSZES SAJÁT TÖKE Lei 35,452.027.-		
Állampapírok n. é. 701.600.- 556.678.-				Takarékbetétek (belföldről)		
Záloglevelek és kötvények n. é. 24.000.- 24.000.-	580.678			Névre szóló, de bemutatónak fizetendő takarékkönyvecskékre		
Változó kamatozásúak:				Látra	3,416.049	
Tőzsdén nem jegyzett részv. n. é. 24.500.-	1.053			Felmondásra	27,304.540	30,720.589
Külf. címletek n. é. 65.000.-	39.000	620.731		Hitelezők, látra (folyószámla betétek)		
Összesen n. é. 815.100.-				Belföldön	11,028.719	
Törvényes tartalékalap értékpapírral				Külföldön	96.823	11,125.542
Állampapírok a tárcában n. é. 280.000.-				Visszeszámított váltók a Banca Natională-nál		3,720.272
Váltótárca				Forgalomban levő saját kötvények		393.250
Belföldön fizetendő				Kisorsolt és felmondott 4% -os záloglevelek		69.063
Külön fedezet nélkül	4,549.308.-			Fel nem vett osztalékok		2,161.564
Áruval, értékpapírral, stb. fedezve	1,279.458.-			Egyéb számlák		162.048
Jelzáloggal fedezve	7,945.322.-	13,774.088		Átmeneti tételek		
Külföldön fizetendő				Tiszta nyereség		
Vakutákban	1,151.669	14,925.757		Áthozat az előző évről	200.000	
Ebből visszieszámítottva	<u>3,720.272.-</u>			Folyó évi nyereség	950.857	1,150.857
Adósok (belföldön)						
Külön fedezet nélkül	8,426.956					
Értékpapírral fedezve	8,012.957					
Jelzáloggal fedezve	9,748.714					
Különféle fedezetekkel	7,488.281	23,676.908				
Konverziós követelések az 1934. évi IV. 7-I törvény szerint (Leírás után)						
Részesedések						
Külföldön (a tárcában)		6,050.000				
Hosszulejáratu kölcsönök			20.911			
Ingatlanok						
Saját használatra és áruk beraktározására	10,000.000					
Egyéb ingatlanok	3,749.390	13,749.390				
Berendezés			1			
Egyéb számlák		2,300.678				
		84,955.207				
						84,955.207
NYILVANTARTÁSI SZÁMLÁK				NYILVANTARTÁSI SZÁMLÁK		
Alapszabályszerű óvadékok		507.000		Alapszabályszerű óvadékok letévéi		507.000
Szavatossági adósok (belföldön) melyből B. N. R. exportgar. Lei 9.136.205.-		9,763.591		Szavatossági hitelezők, belföldön, melyből B. N. R. exportgar. 9.136.205.-		9,763.591
Zálogba vett kereskedelmi papírok (a tárcában)		280.573		Zálogba vett kereskedelmi értékek letévéi		280.378
Biztosítéki váltók, a tárcában		17,318.329		Biztosítéki váltók letévéi		17,318.329
Beszédési értékek				Beszédési értékek beküldői		1,141.420
a tárcában	837.923			Jelzálogok, cessziók, áru-zálogok és egyéb fedezetek letévéi		78,482.143
levelezőinknél (elszámolatlanul)	301.497	1,141.420		Zálogba vett értékpapírok letévéi		231.369
Jelzálogok, cessziók, áruzálogok és egyéb fedezetek a tárcában		78,402.143		Megőrzésre átvett értékpapírok és egyéb értékek letévéi		
Zálogba vett értékpapírok, a tárcában		281.368		Belföldről	32,931.480	
Megőrzésre átvett értékpapírok és egyéb értékek				Külföldről	1,025.481	34,006.961
		34,006.961		Kikölcsönzött értékpapírok hitelezői		2,080.000
Kölcsön adott értékpapírok adóssai		2,080.000		Meghitelezési és egyéb hitelezők		2,390.887
Meghitelezési és egyéb adósok		2,390.887				
		146,122.072				146,122.072

AZ IGAZGATÓSÁG:

Tauszk Jenő s. k. vezérigazgató.

Arad, 1939. december 31.

Jellinek József s. k. elnök.

Dr. Boles Eugen s. k.

Dr. Szalai Vilmos s. k.

Ullea Octav s. k.

Megvizsgáltattam a kereskedelmi és a bankártörvénnyel egybehangzóan találtattam.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Nasta Victor s. k. exper contabil.

Dr. Angel Stejan s. k.

Hegedüs Gyula s. k.

Szabó Miklós s. k.

Legújabb jelentéseink:

Rádióbeszédben számolt be Sidorovici országőrpárancsnok olaszországi látogatásáról

Szerdán este 8 óra 20 perckor kapcsolták a román rádióadókat az olasz állomásokat és közölték, hogy Sidorovici Teofil, az országőrszervezet parancsnoka mond beszédet az olasz rádióban, amelyet a román rádióállomások is közvetítenek.

Elsőször a királyhymusz hangjai csendültek fel, majd a Giovinezzát játszotta a zenekar, végül az olasz szpiker előbb olasz, majd román nyelven közölte, hogy Sidorovici Teofil tart beszédet.

Szeretett hazám kedves hallgatói! Öfelsége, II. Carol király megbízásából utaztam Itáliába, ahol Ettore Muti, a fasista ifjúsági szervezetek vezetője tepte leherővé számomra, hogy megtekintsem a baráti Olaszország csodálatosan szép és elismerésre méltó műveit és értékes megvalósításait, hogy azokat a magunk számára hasznosíthassam. Kedves kötelességemnek tartom, hogy a rádió hullámain beszámoljak mindarról, amit itt láttam és tapasztaltam, abban az országban, amelyet anyaországunknak tekinthetünk, mert itt rindított nemzetünk bölcsője.

Téli időben utaztam el és Olaszországban vízszta, derült kék égből fogadott. Triesztben csak rövid ideig tartózkodtam, hogy aztán Rómába utazzam, ahol külsőségesen szép fogadtatásban volt részem. Az ismeretlen Katona sirjának megkoszorúzása után megtekintettem a Forum-Mussolini, majd az olasz fasista ifjúsági szervezetek tisztelgő felvonulását szemléltem meg. Ezek román nyelven énekeltek nemzeti himnuszunkat rokonszennvel.

— Február 16-ika reám nézve örökös jelentőségű történelmi nap marad. Délelőtt ugyanis Öfelsége Viktor Emánuel olasz király és császár fogadott kihallgatáson, aki a román nép őszinte barátjának bizonyult. Délben Mussolini miniszterelnökkel jelentem meg hosszú és szívélyes kihallgatáson, akihez először román nyelven szóltam és a miniszterelnök minden szavamat megértette. Rokonszennvel nyilatkozott arról a törekvésünkről, hogy ifjúságunk nevelésére fektetjük a fő súlyt és hódolattejesen nyilatkozott uralkodónkról. Délután a kolóniákat tekintettem meg, ahol rendkívül szívélyes fogadtatásban volt részem, este pedig Ciano gróf, az olasz külügyminiszter tisztelt meg azzal, hogy fogadott.

— Vasárnap Nápolyban voltam, ahol az olasz trónörökös látogatta meg, az olasz ifjúság igazi vezéré, aki szereti a sportokat, a hadsereget, amelyet vezet, majd megtekintettem az ifjúsági intézményeket, amelyek csodálatosul töltöttek el.

— Mussolini, az olaszok nagy Duceja mondogta nekem Rómában:

— Csínáltjátok ti is úgy, mint mi, fektessétek a fő súlyt az ifjúságra, mert őrájuk építendő csak fel egy nemzet jövője!

Beszédét ezzel zárta Sidorovici országőrpárancsnok:

— Éljen a nagy és vitéz olasz nemzet, éljen Viktor Emánuel olasz király és császár, éljen Öfelsége II. Carol király és éljen Mussolini, a fiatal Olaszország megteremtője!

Újabb német zsebalkáló az Atlanti Óceánon

Montevideo. Tengerészeti körökben úgy tudják, hogy a Deutschlandhoz, vagy a Graf Admiral Speehez hasonló német zsebalkáló tartózkodik ismét az Atlanti-óceán déli részén. Az egyik uruguayi lap jelenti, hogy a

Lahn nevű német teherhajó, amely novemberben a montevidoi kikötőben rengeteg élelmiszert és tüzelőanyagot vett fel, néhány nap előtt ismét megjelent a kikötőben és újból igen sok árut rakodott be.

Hatszáz orosz repülőgépbombázta a finn városokat

Olasz önkéntesek indulnak Franciaországból Finnországra

London. Az újabb jelentések szerint az oroszok az utóbbi harcok során 5000 embert veszítettek. Az angol katonai szakértők nagy érdeklődéssel foglalkoznak a finnek helyzetével. Rámutatnak arra, hogy a finnek által elfoglalt újabb állások rendkívül erősek és hosszabb ellenállást tesznek lehetővé. Ezzel szemben az oroszok az eddig elszenvedett súlyos veszteségek következtében kissé kimerültek. Az angol katonai szakértők hangsúlyozzák, hogy rövidesen nagy mennyiségű külföldi csapatok érkeznek Finnországra és ez teljesen módosítja majd az erőviszonyokat.

A párisi Jour írja, hogy sok ezer olasz

velkesedéssel csatlakozott a Garibaldi akcióhoz.

A mostani napokban indulnak el az első jelentékeny olasz csapatok Franciaországból és ez a szállítvány több száz emberből áll, de valószínű, hogy ehhez még 5-6 ezer olasz csatlakozik.

Ez a szám még mindig nem lesz végleges, mert Amerikában erős mozgalom indult meg az ottani olaszok körében. Külön olasz divízió alakul, mely három hét múlva indul Franciaországba. (Rador.)

Páris. A Havas ügynökség úgy tudja, hogy

Helsinkien tegnap este 11 óra 30 perctől 11 óra 50 percig légiriadó volt, de ellenséges repülőgépek nem jelentek meg a főváros felett. Ma délelőtt két újabb légiriadót rendeltek el. Hivatalos finn forrásból eredő hírek szerint a finnek tegnap mintegy 20 orosz repülőgépet lőttek le.

Stockholm. A Tidningen jelenti, hogy tegnap 600 orosz repülőgéppel repült el a finn városok felett és igensok bombát dobtak le.

Stockholm. A svéd miniszterelnök és külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadták „Észak szabadsága” című svéd egyesület küldöttségét. A küldöttség szónoka hangsúlyozta, hogy elérkezett Svédország történelmi órája és ezért a kormánynak és a parlamentnek kezébe kell venni a svéd érdekek igazi védelmét. Válaszában a svéd miniszterelnök kijelentette, hogy a svéd kormányt pozitív formában érdekli az, hogy Finnország megkapja a nélkülözhetetlen segítséget.

Helsinki. A Havas jelentése szerint a szovjet légi haderő, valamelyik idegen államhatáron kiküldötteinék irányítása alatt áll. Az idegen kiképzők utmutatása alapján a szovjet repülőök harci módszere teljesen megváltozott. A nagy orosz bombavető gépeket ezenkívül különleges páncélzattal látták el, amely bizonyos mértékig véd a finn vadászrepülőgépek gépfegyverei ellen. Egyik finn repülőgéppilótája 800 gépfegyver golyótlótt ki egy ilyen páncélos orosz gépre anélkül, hogy a gép a legcsekélyebb sérülést is szenvedte volna.

LAPZÁRTA:

Newyorkból jelentik: Az amerikai közvélemény-kutató intézet az alábbi kérdésre kért választ: Ha az a veszély fenyegetne, hogy Németország legyőzi Franciaországot és Angliát, az Egyesült-Államok hadat üzenjen-e Németországnak. A válaszok 23 százaléka volt igenlő, ez az arány a háború kitörésekor elérte a 44 százalékot, vagyis az eltelt öt és fél hónap alatt az úgynevezett intervencionisták táborában csökkent. (Rador.)

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök hájókörútja során a costarical partok mentén húzódó halászati övet látogatta meg és ott részletesen tájékozódott a Panama-csatorna tengeri védelméről. (Rador.)

BERLIN. Berlini jelentés közli, hogy a Düsseldorf mellett lelőtt angol gép pilótájának túlkézében megtalálták azt a tervrajzot, amelyben fel volt tüntetve az az utírány amely az angol pilótának követnie kellett volna. A tervrajzból kitűnik, hogy az angol pilóta előre megállapított terv szerint Hollandián keresztül repült Németország felé. (Rador.)

TOKIO. A japán országgyűlés jóváhagyta az ország költségvetését, amely elérte a 10.300.000 yent. Ennek a hatalmas összegnek a 75 százalékát nemzetvédelmi célokra fordítják. (Rador.)

BERLIN. Berlini jelentés közli, hogy az egyik angol hadihajó, amely a fedélzetén vitte a Düsseldorf nevű német hajó fogságba esett legénységét, nemcsak hogy áthaladt a Panama-csatornán, tehát az amerikai felségvizeken, hanem magával vitte az elfogott német hajót is. (Rador.)

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket előre fizetendő

LAKÁS

Két bútorozott szoba, fürdőszoba és konyahasználattal március 1., vagy 15-re kerestetik. Cimeket a kiadóba.

Uri magánház: 3 szoba, hall, stb., összkomfort, május 1-re kiadó. Érdeklődni: Str. Ep. Ciorogarii 14., II-1. lg. 724

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadó május 1-re, vagy azonnali. Bul. Carol 37. 680

Bérbevevőknek 2-3 szobás magánházat a belvárosban, vagy annak közelében. Ajánlatokat „Magánház” jellegre a kiadóhivatallba kérek.

Négy szobás magánház, parkirozott udvarral május 1-re kiadó. Érdeklődni a Vadászkiút Szálloda irodájában. 702

Kétszobás, vagy egyszoba, előszoba, fürdőszobás lakás: onyhával keresek a belvárosban, azonnali vagy legkésőbb május 1-re. Cimeket „Belváros” jellegre a kiadóba kérek.

Belvárosi 3 szobás,

fürdőszobás lakás májusra nagyon olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 616

ALKALMAZÁST NYER

Jóllőző mindenest kerestetik. Harumann, Szerb-palota, Str. Cosbuc. 903

Keresek mindenest azonnali belépésre, esetleg bejárónét. Str. Oituz 162. 904

Ügyes, rendes, megbízható szobalányt felvesszünk. Cim a kiadóban.

VÉTEL-ELADÁS

Vennék 2 garniura oxigén-reduktort, pisztolyt és tartályt. Esetleg külön darabokat is. Szgál, Str. Eminescu 13. 907

Kevésbé használt pelyhtoll eladó. Cim a kiadóban. 906

Eladó: billiárdasztal, márványlapos és teljes korcsmaberendezés. Cim a kiadóhivatallban. 895

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, márvány szobortalapzat, cselló, virág állvány, kotta állvány, márványlap, stb. Cim a kiadóban. 788

KÜLÖNFELEK

Útlehelyiség nagy mühállvel kiadó. Érdeklődni a Vadászkiút Szálloda-irodában. 701

Zongorát, olcsót, keleti és belföldi szönyeget, antik és modern ezüstöt, varrógépet, antik poharakat, antik bútor vesznék magas árrban. Zalogcédlőjét olcsón hosszabbitjuk Zalogcédlőjét megvesszük. Vesznék ezüstöt, nyamat és teljes lakásberendezéseket. Tempo, Fischer Eliz-palota.